

УДК336.71.078.3

Фень Л.А.,

студент 1 року магістратури,

напряму підготовки «фінанси та кредит»

ДВНЗ «Харківський національний економічний

університет ім. Семена Кузнеця»

Порівняльна характеристика фінансового котролінгу та контролю

Поняття контролінг в економічній теорії і практиці виступає як складне, багатогранне поняття. В умовах недосконалого вивчення цього нового, в порівнянні з іншими елементу, помилково можна вважати, що контроль і контролінг не пов'язані один з одним поняття або навпаки є тотожністю, що є і в тому і іншому випадку недопустимою помилкою.

Метою дослідження є виявлення спільних та протилежних характеристик понять «фінансовий контролінг» та «фінансовий контроль», формування та обґрунтування авторського бачення тотожності та відмінності зазначених категорій відповідно до значущих ознак критеріїв.

Щоб чітко зрозуміти в чому полягає тотожність і протилежність цих двох, на перший погляд, однакових економічних понять, пропонується проаналізувати їх за допомогою порівняльної таблиці, яка в свою чергу оснований на працях та ідеях видатних вітчизняних та закордонних науковців. Порівняємо поняття «фінансовий контролінг» та «фінансовий контроль» за наступними критеріями: сутність, мета, функції, об'єкт, суб'єкт, завдання, позиціонування в системі управління.

За своєю сутністю «фінансовий контролінг» і «фінансовий контроль» є системами спостережень, збору, обробки та надання керівництву об'єктивної інформації, щодо фактичного стану об'єкта господарювання, яка є основою для прийняття управлінських рішень, усунення несприятливих ризиків, але «фінансовий контроль» це постійний, своєчасний та закономірний процес інформаційного забезпечення системи управління для отримання повної

фактичної картини функціонування підприємства. «Фінансовий контролінг» - це, перш за все, інтегрована система, яка надає актуальну інформацію, щодо діяльності підприємства у розрізі підвищення ефективності управління та адаптаційних здібностей організації до змін в її внутрішньому та зовнішньому середовищі, тобто задля досягнення однієї певної мети.

За своєю метою контролінг та контроль забезпечує інформацією всі системи управління для отримання можливості прийняття ефективних рішень і результатів їх виконання, виявлення відхилень, усунення несприятливих ситуацій [1], але при цьому «фінансовий контролінг» також підвищує ефективність управління та адаптаційних здібностей організації до змін в її внутрішньому та зовнішньому середовищі [5], виявлення закономірностей і трендів щодо поставленої мети, запобігання негативному впливу і внутрішніх, і зовнішніх чинників на фінансовий результат і позицію на ринку [4].

Завданням контролю є забезпечення дотримання економічної політики керівництва, збереження майна, досягнення якісного документування операцій [3], збереження сталих або позитивних показників діяльності підприємства, а завданням контролінгу є підвищенням якості прийнятих рішень на всіх рівнях управління [2] на основі даних моніторингу змін у внутрішній і зовнішній середовищі організації та регламентації взаємодії суб'єктів контролінгу.

У здійсненні внутрішнього контролю повинен брати участь весь персонал економічного суб'єкта відповідно з його повноваженнями та функціями. У здійсненні контролінгу на етапах визначення мети, задач повинні брати участь тільки посадові особи та співробітники спеціалізованих підрозділів керуючої підсистеми, бо цей процес пов'язаний з новими змінами в політиці підприємства, що стосується інших етапів контролінгу, то вони також виконуються на кожному рівні управлінської діяльності підприємства.

Щодо функцій цих двох процесів, то вони є дуже схожими: контрольна, аналітична, регулююча, інформаційна, окрім того що, фінансовий

контролінг має додаткові функції, які знову обумовлені тим, що контролінг є процесом, який передусім передбачає нові зміни в компанії, тому він прогнозує майбутні імовірні варіанти розвитку подій, відповідно до мети – координуюча, організаційна.

Отже, можна підсумувати: поняття «фінансовий контролінг» та «фінансовий контроль» є схожими за своїми сутністю, метою та функціями, але ці поняття не є тотожністю.

Фінансовий контроль – це постійний процес пов'язаний з спостереженням і перевіркою процесу функціонування і фактичного стану всього об'єкта господарювання з метою оцінки обґрунтованості і ефективності прийнятих управлінських рішень і результатів їх виконання, виявлення відхилень, усунення несприятливих ситуацій. Фінансовий контролінг – це заздалегідь інтегрована система забезпечення збору, обробки та надання керівництву об'єктивної орієнтованої інформації, яка є основою для прийняття певних значущих управлінських рішень, які ведуть до зміни політики компанії.

Список використаних джерел:

1. Адамс Р. Основы аудита: учебно - практическое пособие / Р. Адамс. – пер. с англ. – М.: ЮНИТИ, 1995. - 589 с.
2. Манн Р., Майер Э. Контроллинг для начинающих: учебно - практическое пособие/ Р. Манн., Э. Майер. – М.: Финансы и статистика, 1992. - 208 с.
3. Окороков В.Р., Ветров А.А, Ю.А. Соколов. Введение в теорию контроллинга: учебно - практическое пособие / В.Р. Окороков, А.А. Ветров, Ю.А. Соколов. – СПб.: СПбГТУ, 2000. – 249 с.
4. Серебрякова Т.Ю. Теория и методология сквозного внутреннего контроля: учебно - практическое пособие / Т.Ю. Серебрякова. – М.: ИНФРА-М, 2012. – 328 с.

5. Соколов Б.Н., Рукин В.В. Системы внутреннего контроля (организация, методики, практика): учебное пособие / Б.Н. Соколов. В.В. Рукин. – М.: Экономика, 2007. - 441 с.

УДК 336.02

Хмілевська А. О.,

студентка ФММ, кафедра міжнародної економіки,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Ключові аспекти переходу України

до міжнародних стандартів фінансової звітності

Інтеграція України у європейський простір та світову економіку загалом безумовно стимулюють розвиток міжнародної співпраці практично в усіх сферах господарської діяльності. Усе більших масштабів набирає залучення іноземних інвестицій до української економіки, вихід вітчизняних підприємств на міжнародний ринок, виробнича кооперація тощо. Міжнародне співробітництво потребує також якісного та швидкого поширення інформації на умовах відкритості, прозорості, порівняльності та відповідності установленим стандартам.

Одним із найяскравіших прикладів інформаційного забезпечення у економічній сфері є фінансова звітність підприємств. Системи фінансової звітності дещо відрізняються у різних країнах, що може призводити до порушення принципу порівняльності. Окрім того, багато інформації може знаходитися у закритому режимі, що суперечить умовам відкритості та прозорості. Проте в умовах глобалізації усе більше країн переходять до єдиних Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

МСФЗ (International Financial Reporting Standards) беруть свій початок у 1973 році, їх розробкою займався Комітет з Міжнародних стандартів (згодом Рада з Міжнародних стандартів фінансової звітності). МСФЗ включають: